Til: Universitetsledelsen ved viserektor Bjørn Stensaker
Fra: Arbeidsgruppen for utredning av organisering av støttetjenester for kvalitet i utdanning
Dato: 10.01.2025

Støttetjenester for kvalitet i utdanning ved Universitetet i Oslo

Bakgrunn

Det har over tid vært økende oppmerksomhet på utdanningskvalitet og utdanningsresultater i norsk høyere utdanning. Dette kommer til uttrykk både i nasjonale politiske dokumenter og gjennom nasjonale retningslinjer. Finansieringssystemet som trer i kraft i 2025 gjenspeiler dette. Utdanningsfaglig kompetanse er også i økende grad tematisert. Dette skjer blant annet gjennom nye krav til utdanningsfaglig kompetanse ved ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskningsstillinger og gjennom krav til at institusjonene skal ha ordninger for merittering av utdanning. Studentene er naturlig nok engasjert i denne utviklingen og er opptatt av at undervisningen skal være basert på oppdatert forskning innen fagdidaktikk, og at underviserne har tilgang til relevant kompetanseutvikling[1].

Universitetet i Oslo (UiO) har høye ambisjoner for utdanningsvirksomheten og for utviklingen av framtidsrettede lærings-, undervisnings- og vurderingsformer. Et av hovedmålene i UiOs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet (KD) for perioden 2023-26 er å utvikle fremragende utdanningstilbud og utdanningsmiljøer ved alle fakulteter. UiO har flere spissmiljøer på utdanningsfeltet og vil satse systematisk på innovasjon og nyskapning ved alle fakulteter – både for utdanningstilbudene og til metodene for undervisning og studenters læring[2]. Et kontinuerlig innovasjons- og kompetansehevingsarbeid innen utdanningsledelse, undervisnings-, lærings- og vurderingsformer er nødvendig for å nå dette målet.

Arbeidsgruppen

I juni 2024 ble det lagt frem en sak for dekanmøtet og utdanningskomiteen om kvalitetsmidler i utdanning. Saken handlet blant annet om hvordan UiO skal fordele de midlene som tilkommer UiO etter at ulike nasjonale støtteordninger fases ut eller legges ned fra 2024. Saken inneholdt også flere forslag til temaer som burde utredes nærmere. Universitetsledelsen satte høsten 2024 ned en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å følge opp disse forslagene. Gruppen fikk et todelt mandat:

1) *Å vurdere ulike modeller for hvordan samspillet mellom støttefunksjonene for kvalitet i utdanning kan organiseres ved UiO fremover.*
   Dette inkluderte å vurdere hva slags ordninger for samarbeid og arbeidsdeling som bør på plass, hvor hovedansvaret for visse aktiviteter skal ligge og hvordan det videre arbeidet med kvalitetsutvikling ved UiO bør være etter at sentrene for fremragende utdanning (SFU) er avsluttet.

2) *Å vurdere ulike modeller for hvordan UiO kan løse utfordringene som oppstår ved at et antall ansatte ved Institutt for pedagogikk (IPED) har sin undervisningstid lagt til LINK og arbeidet med å levere universitetspedagogiske kurs.*
   Dette inkluderte å tydeliggjøre hva som skaper nåværende uklarheter og vurdere om dagens avtaler er tilstrekkelige og om dagens organisering er den riktige.

[1] Se punkt 2.4 i Studentparlamentet ved UiOs studentpolitiske plattform 2024-2025
[2] Se mål 2 i utviklingsavtale for UiO 2023-2026

Arbeidsgruppen ble bedt om å skissere alternative løsninger/modeller og drøfte fordeler og ulemper ved disse løsningene.

Arbeidsgruppen har bestått av:

- Visedekan for utdanning Knut Mørken, Det matematisk naturvitenskapelige fakultet (leder)
- Prodekan for studier Tora Skodvin, Det samfunnsvitenskapelige fakultet
- Prodekan for studier Melanie Kirmess, Det utdanningsvitenskapelige fakultet
- Seniorrådgiver Knut Augedal, LINK
- Professor Helge Strømsø, IPED/LINK
- Senterleder Tone Linn Wærstad, CELL

Studieavdelingen, ved seniorrådgiver Anne Marthe Gibbons, har vært sekretær.

Gruppen har hatt fire arbeidsmøter i perioden 22. oktober til 17. des. 2024.

Gruppens medlemmer har gjennomført diskusjoner og gitt vurderinger med bakgrunn i egne erfaringer med støttefunksjonene for kvalitet i utdanning ved UiO. Gruppens leder har hatt samtaler med flere relevante aktører, inkludert nåværende og påtroppende instituttleder ved IPED, senter- og styreleder for LINK og nåværende og påtroppende dekan ved UV. I tillegg har gruppens leder hatt møte med deler av Studentparlamentets arbeidsutvalg (inkludert leder) for å orientere om arbeidet.

Arbeidsgruppens beskrivelse av dagens situasjon

Gjennom de siste årenes satsing på utdanning har UiO lagt et solid grunnlag for videreutvikling av utdanningsporteføljen. UiO har flere spissmiljøer på utdanningsfeltet og ønsker å satse systematisk på videreutvikling av undervisningstilbud ved alle fakulteter. Styrking av læringsmiljøet og tilrettelegging for at studentene kan utvikle seg personlig, faglig og som aktive samfunnsborgere er nødvendig for at UiO kan fylle sitt samfunnsmandat som utdanningsinstitusjon innenfor en bærekraftig økonomi.

I det følgende sorterer vi beskrivelsen av dagens situasjon i tre hovedbolker om henholdsvis fakultetenes ressursmiljøer, det universitetspedagogiske utdanningsprogrammet og arbeidet med å utvikle fagnære kompetansetilbud.

Fakultetenes ressursmiljøer

UiO har mange ressursmiljøer som bidrar med aktiviteter og kompetanse i arbeidet med å utvikle utdanningskvaliteten, for eksempel:

- UiOs senter for læring og utdanning – LINK.
- Fakultetenes støttemiljøer:
    - HF-Studio (HF)
    - KURT - Kompetansesenter for undervisning i realfag og teknologi (MN)
    - HELP – Seksjon for helsevitenskapelig pedagogikk (MED)
    - Læringsnettverket EILIN (SV)
    - IDEA- Innovasjon og digitalisering i utdanning (UV)
- UiOs sentre for fremragende utdanning (SFU):
    - Senter for tverrfaglig utdanning (INT-ED)
    - Senter for erfaringsbasert juridisk læring (CELL)
    - Senter for bærekraft i helseutdanningene (SHE)
    - Senter for beregningsorientert realfagsutdanning (CCSE)
- Pedagogisk akademi – kollegial arena for meritterte utdannere.

- Forskere med høyere utdanning og læring som forskningsfelt, for eksempel forskermiljøene Knowledge, Learning and Governance: Studies in higher education and work (HEDWORK); Policy, Bureaucracy, and Organization (PBO) og CEMO – Senter for pedagogiske målinger.
- Universitetsbiblioteket, inkludert Akademisk skrivesenter.

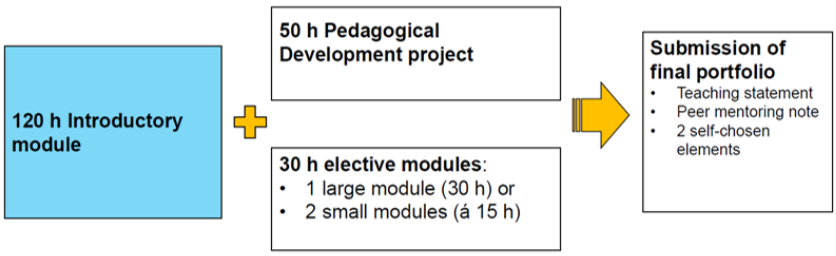
Arbeidsgruppens medlemmer opplever at det generelt er økende interesse for universitetspedagogikk og økende pedagogisk kompetanse i mange fagmiljøer. Dersom UiO skal klare å møte de mangfoldige behovene og forventningene som stilles til oss både utenfra og innenfra, er vi nødt til å ta i bruk alle disse ressursene og deres kompetanse. Antall aktører fordrer også at vi får på plass strukturer som ivaretar helheten, gir retning til arbeidet og legger til rette for økt samarbeid.

LINK har de siste tre årene samlet representanter for fakultetenes ressursmiljøer i et løst organisert nettverk som møtes to til tre ganger per semester for å diskutere og utveksle erfaringer rundt saker av felles interesse. Med «løst organisert» menes at nettverket ikke inngår i UiOs formaliserte nettverks-struktur. Aktuelle saker spenner fra å utvikle tilbud for universitetspedagogisk kompetanseheving av vitenskapelig ansatte til administrativ organisering av støttemiljøene. Det finnes også flere nettverk dedikert til spesiell tematikk der LINK og støttemiljøene møtes jevnlig. Eksempler på dette er nett-verket for læringsassistentordninger, nettverket for videoprodusenter, KI på tvers-nettverket og Canvas-nettverket. Fokuset for disse nettverkene er erfaringsutveksling og felles kompetanseheving, og det legges opp til bidrag fra både LINK og fakultetene. I tillegg til faglig utveksling bidrar nettverkene til at terskelen blir lavere for å spørre hverandre om bidrag på tvers av enhetene.

Det universitetspedagogiske tilbudet

Det universitetspedagogiske miljøet ved UiO har i flere tiår vært et foregangsmiljø innen utvikling av universitetspedagogikk i Norge og har hatt et universitetspedagogisk kurstilbud siden 1960-tallet. Det har gjennom tidene vært stilt ulike krav til universitetspedagogisk basiskompetanse, men i 2019 ble det satt krav om program med minimum 200 timer. Samtidig ble uttrykket *utdanningsfaglig kompetanse* tatt i bruk. Fra 1. august 2024 er timekravet fjernet fra universitets- og høyskoleforskriften, men flere institusjoner (inkludert UiO) ser ut til å beholde timekravet på 200 timer inntil videre.

Ved UiO er program for universitetspedagogisk basiskompetanse nå delt opp i 3 hovedmoduler:

Denne måten å organisere tilbudet på skal legge til rette for at tilbudet er forskningsbasert, først og fremst gjennom den store introduksjonsmodulen. Organiseringen skal imidlertid også legge til rette for at tilbudet svarer på deltakernes interesser og særskilte behov i deres fagmiljø, jf. det pedagogiske utviklingsprosjektet og muligheten for valgbare moduler som er tilpasset den enkeltes kontekst. Balansen mellom det felles introduksjonsopplegget, valgbare moduler og individuelt rettet utviklings-arbeid har endret seg over tid.

LINK har ansvaret for å tilby programmet i universitetspedagogisk basiskompetanse. De fleste vitenskapelig ansatte som underviser på programmet er ansatt på IPED og har sin forskningstid der, mens undervisningstiden disponeres av LINK og brukes til blant annet programmet i universitetspedagogisk basiskompetanse og konsultasjonsarbeid knyttet til universitetspedagogikken. Samarbeidet er regulert gjennom en samarbeidsavtale, sist revidert i desember 2023.

Det har i noe tid vært utfordringer knyttet til å opprettholde nødvendig kapasitet på det universitetspedagogiske fagområdet. Dette har vært forårsaket av avganger, fravær og at flere av de relevante ansatte har vært frikjøpt til andre oppgaver. Miljøet har stort sett klart å opprettholde tilbudet til fast vitenskapelig ansatte, men det har vært behov for å redusere noe i det egne tilbudet til midlertidige ansatte. Ansatte fra de andre fagområdene i LINK har også bidratt inn for å kunne opprettholde mest mulig av tilbudet. Forsøk på å løse disse ressursutfordringene har satt søkelys på en del uklarheter og spenninger i ansvarsforholdene mellom LINK og IPED, jf. punkt to i mandatet som arbeidsgruppen kommer tilbake til i slutten av rapporten.

Fagnære kompetansetilbud

Flere fakulteter ønsker å utvikle fagnære kompetansetilbud som tar utgangspunkt i de fagdidaktiske problemstillingene som deres respektive fagmiljøer opplever. De ønsker ideelt sett at deltakerne i slike fagnære tilbud kan få uttelling i programmet for universitetspedagogisk basiskompetanse. Bakgrunnen er både at dette motiverer deltakerne og at mange vitenskapelig ansatte generelt opplever tid som en svært knapp ressurs. Uttelling oppleves som særlig viktig for midlertidig ansatte.

Enkelte miljøer har utviklet slike tilbud i tett samarbeid med universitetspedagogene i LINK og har fått mulighet til at disse tilbudene kan gi uttelling i programmet for universitetspedagogisk basiskompetanse. Per desember 2024 er følgende fakultetsbaserte kurs allerede godkjent som valgfri del av universitetspedagogisk basiskompetanse, eller er under utvikling:

- MN: «Teaching in STEM» (30 t)
- MED/OD: «Smågruppeundervisning» (15 t)
- OD: «Veiledning i klinikk» (30 t)
- MED, OD, SV, UV, MN, TF: «SamPraks» (15 t)
- UV: «Undervisning med generativ KI» (15 t)
- JUS: «Kurs i universitetspedagogikk for midlertidig ansatte» (30 t)
- JUS: Modul for fast ansatte (knyttet til «Ferdighetsstigen») (30 t)
- SV/HF: «Starter Kit: Teaching as a PhD» (under utvikling)

De formelle reglene om ansettelse og opprykk slår nå fast at kravene til utdanningsfaglig kompetanse skal tilpasses hver stillingskategori, jf. universitets- og høyskoleforskriften kapittel 3. UiO sender forslag til revidert internt regelverk på høring på nyåret 2025. Forslaget innebærer blant annet at kravet fra førstestillingsnivå om «vesentlige bidrag til utvikling av utdanningskvalitet» vil anses dekket gjennom den delen av basiskompetanseprogrammet som er utformet som en 50 timers modul med utviklingsarbeid på egen enhet.

Arbeidsgruppens vurderinger og forslag

Arbeidsgruppen anser tre felles verdier som særlig viktige for at UiO skal kunne videreutvikle sine støttetjenester for kvalitet i utdanning på en god og effektiv måte: verdien av lokale ressursmiljøer, verdien av et felles tilbud innen universitetspedagogisk basiskompetanse og verdien av å legge til rette for samt motivere til jevnlig kompetanseutvikling. Arbeidsgruppen ser også behov for mer samarbeid på tvers, slik at ressursene som legges inn i lokale ressursmiljøer og satsinger kan utnyttes bedre og komme flere til gode. Arbeidsgruppen ser særlig behov for å styrke samarbeidet om den universitets-pedagogiske basiskompetansen, siden dette er et sted hvor diskusjonene om kollegialt samarbeid og kompetanseutvikling møtes. Disse felles verdiene og behovene ligger til grunn for de konkrete løsningsforslagene som gruppen legger frem til diskusjon i det følgende.

Styrke etablerte arenaer for kollegialt samarbeid

Fem fakulteter har lokale ressursenheter som gir støtte og er pådrivere for utvikling av utdannings-kvalitet, inkludert pedagogisk kvalitet, ved de respektive fakultetene. I tillegg har CELL en lignende rolle ved Det juridiske fakultet. Flere av disse miljøene har fått støtte fra SK-ITU i oppstartsfasen under klar forutsetning om at videre drift skal finansieres av fakultetene. Arbeidsgruppen anerkjenner

at disse miljøene og arbeidet deres har stor betydning for den lokale kvalitetsutviklingen, og at den lokale forankringen er svært verdifull. Det bør imidlertid fremdeles være opp til hvert enkelt fakultet å vurdere om det er hensiktsmessig å organisere utviklingsarbeidet sitt på denne måten. Gruppen ser like fullt et stort potensial i mer og bedre samarbeid både mellom de lokale ressursenhetene og med LINK.

Som forrige kapittel viser, finnes det allerede en arena for kollegial samhandling mellom fakultetenes ressursmiljøer, basert på saker av felles interesse, men denne er foreløpig uformell. Det finnes også tematiske nettverk med formål å drøfte konkrete behov, dele erfaringer og heve kompetanse, for eksempel knyttet til kunstig intelligens. Arbeidsgruppen legger til grunn at slike arenaer er verdifulle, og at det allerede er gjort mye arbeid man kan bygge videre på. Arbeidsgruppen opplever imidlertid at det er potensial for å samarbeide både mer og bedre, og ser ulike modeller for innretningen av dette. Det er uansett viktig å gjøre samarbeidet og nettverkene bedre kjent.

Gruppen mener at arenaen for kollegial samhandling mellom fakultetenes ressursmiljøer bør få en mer formalisert rolle med regi fra LINK, men dette bør diskuteres med miljøene. Temaer som bør diskuteres på tvers i en slik arena er for eksempel hvor det er potensial for å samarbeide om å utvikle emner og andre tilbud? Hvordan kan de ulike miljøene dele på ressursene – både de menneskelige og de fysiske? Er det mulig å ansette personer på tvers av de ulike miljøene? Kan noen dele på en stilling? Hvilke utlysninger bør miljøene samarbeide om? Er det mulig å få på plass mer eller mindre formelle hospiteringsordninger og muligheter for å låne ressurser av hverandre? Fakultetene bør selv avgjøre hvilke roller eller personer som deltar, men det bør være personer som er opptatt av utdanningsfaglig kompetanse og som har utdanningsfaglig og universitetspedagogisk innsikt. Dette kan for eksempel være ledere av ressurssentre eller meritterte undervisere. Representantene bør ha jevnlig dialog med sine studiedekaner, og kontaktflaten til utdanningskomiteen bør også gås opp.

Den nasjonale ordningen med sentre for fremragende utdanning (SFU) er lagt ned fra 2024, men UiO sentralt vil støtte de sentrene som har fått forlengelse fra HK-dir så lenge den nasjonale statusen gjelder. SFU-ordningen har gitt de aktuelle miljøene betydelige eksterne midler og muligheter til å bygge opp fremragende utdanningsmiljøer som benyttes som pådrivere i lokal kvalitetsutvikling og kulturbygging. Når SFU-ordningen nå avvikles**,** er det særlig viktig å videreføre den opparbeidede kompetansen i lokale ressursmiljøer, enten i allerede eksisterende eller i en ny enhet dersom et fakultet ønsker å opprette slike. Arbeidsgruppen anbefaler at noe av midlene som er overført UiO etter at flere av de nasjonale støtteordningene er faset ut, øremerkes til å stimulere utdanningsfaglig utvikling lokalt, gjennom både søkbare og ikke-søkbare ordninger, se også s. 7.

Arbeidsgruppen foreslår altså å bygge på eksisterende nettverk, men vurdere strukturen og graden av formalisering på disse. I utgangspunktet mener gruppen at det er behov for en mer formalisert arena for kollegial samhandling mellom LINK og fakultetenes ressursmiljøer enn det vi har i dag. Arenaen bør innrettes slik at den bidrar til samarbeid, erfaringsdeling og spredning av god praksis. Hvordan arenaen ellers best kan innrettes, bør diskuteres.

Styrke samarbeidet om programmet for universitetspedagogisk basiskompetanse

UiO bør ha et sentralt og forskningsbasert tilbud innen universitetspedagogisk basiskompetanse. Volumet ved hvert fakultet er ikke stort nok til at det er hensiktsmessig å legge dette ansvaret lokalt. Det har dessuten stor verdi å møtes på tvers av fakultetene for å diskutere utdanning og undervisning, noe deltakerne trekker fram som en svært positiv erfaring. Samtidig er det en fordel at deltakerne kan få støtte til å oversette pedagogisk teori til lokal faglig kontekst og at tilbudet som gis i større grad tar hensyn til deres konkrete behov. Fakultetene opplever imidlertid at det kan være vanskelig å gi innspill til innholdet i tilbudet.

Arbeidsgruppen er opptatt av hvordan UiO kan beholde et sterkt sentralt fagmiljø med ansvar for å gi forskningsbaserte kompetansetilbud innen universitetspedagogikk og samtidig sikre at ulike behov blir hørt og at innhold og format for tilbudet diskuteres bredere enn det gjøres i dag. Arbeidsgruppen ser behov for et organ som kan diskutere og gi faglige råd for programmet for universitetspedagogisk

basiskompetanse. LINKs styre har delvis denne rollen i dag, men alle fakultetene er ikke representert, og det har også vært begrenset hvor mye styret reelt har diskutert innholdet i programmet.

Arbeidsgruppen har diskutert ulike modeller som kan bidra til å løse dette. En løsning ville være å opprette et faglig, rådgivende organ med mandat for å diskutere dette. Dette kan sørge for at alle aktørene høres, men uten at det formelt sett rokker ved dagens måte å organisere tilbudet og arbeidet på. En annen løsning ville være å se på programmet for universitetspedagogisk basiskompetanse som et studieprogram og opprette et programråd med ansvar for helheten i tilbudet, på samme måte som det gjøres for andre studieprogrammer. Dette vil gi en organisering og et narrativ til arbeidet som er velkjent fra den ordinære utdanningsvirksomheten og som alle aktørene på UiO behersker godt. Med denne løsningen vil det være nødvendig å gå opp beslutningsstrukturen for programrådets anbefalinger opp mot LINKs ledelse og styre.

Et fagråd/programråd skal bidra til å styrke fakultetenes innflytelse på UiOs program for pedagogisk basiskompetanse, men det bør fremdeles være LINK som eier kjernen i programmet, og det er naturlig at universitetspedagogene i LINK har lederrollen i et slikt fagråd/programråd. Det er også relevant å diskutere hvor bredt sammensatt et slikt råd bør være, jf. at det skal sikre medvirkning og transparens, men uten å gå på bekostning av kvaliteten og effektiviteten på rådets arbeid. Bør alle fakultetene være representert, eller kan noen fakulteter utøve «avtakerfunksjonen» på vegne av alle, med en rotasjonsordning? Hvordan skal grenseflatene mot LINKs styre og ledelsen på IPED være?

Det bør være en viktig oppgave for fagrådet/programrådet å diskutere balansen mellom de ulike hovedmodulene, hvor stor den LINK-eide kjernen skal være og hva den skal inneholde (se også figur side 3). Det er mulig å se for seg andre modeller for å organisere programmet. For eksempel kan det gis større rom for lokale tilbud ved å justere størrelsen på kjernen i programmet. Dette kan både bidra til å gjøre tilbudet mer relevant for deltakerne, men også åpne opp mulighetene for lokale initiativ og utviklingsprosjekter.

Illustrasjonen viser dagens størrelsesfordeling (i form av antall timer) mellom de ulike modulene i programmet. Ved å justere størrelsen på en eller flere moduler (her illustrert ved skyvebrytere), kan det for eksempel gis rom for flere fakultetsbaserte kurs, jf. side 4.

En annen viktig oppgave bør være å få på plass kriterier for hva som må til for at noe kan godkjennes som valgfrie emner/moduler i programmet, og hva slags prosess som må gjennomføres for å få det til. Det må også skisseres løsninger som ivaretar de fakultetene som i mindre grad har mulighet for å utvikle egne valgfrie emner. Dette kan for eksempel være valgfrie emner som er utviklet av ett eller flere fakulteter og tilbys til alle, eller emner utviklet av LINK, alene eller i samarbeid med ett eller flere fakulteter.

Det finnes eksempler på institusjoner i Norge som tilbyr denne typen universitetspedagogiske program som ordinære, studiepoenggivende tilbud, med ansatte som målgruppe, for eksempel Nord universitet og OsloMet. Disse institusjonene har også registrert tilbudet slik at de mottar studiepoengfinansiering fra KD. Fordelen med en slik organisering er at tilbudet inngår i den ordinære utdanningsporteføljen og de ordinære prosessene og rutinene for programforvaltning og kvalitets-arbeid. Dette kan også bidra til den medvirkningen og transparensen som etterspørres i dag. Ulempen er noe mer administrasjon rundt programmet. Tilbudet må oppfylle vanlige krav til akkreditering av studietilbud på universitetsnivå, blant annet til fagmiljø, kvalitetssikring, studieplan etc.

Dersom UiOs program for universitetspedagogisk basiskompetanse skal gi studiepoeng, er det også behov for å vurdere om tilbudet skal registreres slik at det gir studiepoengfinansiering fra KD eller ikke. Arbeidsgruppen er i utgangspunktet usikre på hvorvidt tilbudet bør gi studiepoengfinansiering

fra KD på samme måte som den ordinære utdanningsvirksomheten, siden tilbudet er rettet mot UiOs egne ansatte.

Arbeidsgruppen foreslår altså at det opprettes et fagråd/programråd for den universitetspedagogiske basiskompetansen som kan legge til rette for medvirkning og transparens i arbeidet med programmet. Rådets mandat, representasjon og forhold til LINKs ledelse kan innrettes slik at de bidrar til å oppnå formålet med rådet. Dersom UiO lykkes med å skape en bedre ramme rundt tilbudet, vil det først og fremst legge til rette for videreutvikling av tilbudet, men det vil også kunne bidra til å løse ett av de vanskeligste punktene i samarbeidet mellom LINK, IPED og fakultetene, jf. nedenfor. For å ivareta helheten i det pedagogiske støttetilbudet og sikre at ulike behov fanges opp, bør det etableres kontakt mellom et fagråd/programråd og en eventuell felles formalisert arena for støttemiljøene for kvalitet i utdanning, for eksempel ved at leder for en felles arena for støttemiljøene møter i fagrådet/programrådet, eller omvendt, se side 5.

Legge til rette for jevnlig universitetspedagogisk utvikling

Universitetspedagogisk kompetanse er viktig for både faste og midlertidig ansatte. For den første gruppen er dette både pålagt og nødvendig for at de skal kunne fylle rollen sin. For den andre gruppen kan det være et karrierebyggende tiltak, uavhengig av om de fortsetter sine karrierer i UH-sektoren eller i andre deler av arbeidslivet. Arbeidsgruppen er imidlertid opptatt av at utvikling av universitetspedagogisk kompetanse ikke skal være en engangsforeteelse, men at det bør finnes tilbud som stimulerer ansatte til å fortsette å utvikle sin universitetspedagogiske kompetanse gjennom hele karrieren.

Det har vært en rivende utvikling i oppmerksomhet og interesse for universitetspedagogisk utvikling de siste årene. Denne utviklingen kommer både innenfra institusjonene, fra ansatte og studenter, og utenfra i form av nasjonale retningslinjer, pålegg om meritteringsordninger og så videre. Mange tiltak og ordninger er nå på plass og godt forankret på institusjonene. Arbeidsgruppen opplever imidlertid at det fortsatt er en utfordring å skape interesse for mer kontinuerlig utdanningsfaglig/universitetspedagogisk utvikling, og har gjort seg noen erfaringer som de mener kan bidra til å øke interessen for dette.

For det første er ansettelses- og opprykkskriteriene svært viktige. Disse favner langt bredere og har større faktisk påvirkning enn for eksempel meritteringsordningen. Det er et uutnyttet potensial både i å se nærmere på hvordan kriteriene brukes i praksis og i å benytte disse til å legge inn en tydelig forventning om kontinuerlig utdanningsfaglig utvikling.

For det andre erfarer gruppen at det er lettere å motivere til fagnære utdanningsfaglige tilbud enn mer generiske tilbud. Det å prioritere å få på plass flere fagdidaktiske tilbud og gi støtte til å oversette det generiske til noe mer fagnært vil dermed kunne virke positivt.

For det tredje viser erfaringene fra sentrene for fremragende utdanning at det er svært viktig å ha noen foregangs-/pionérmiljøer som utvikler nye metoder og sprer kompetanse, men som også er fanebærere for undervisning og utdanningsutvikling lokalt. Dette har potensielt stor betydning for utviklingen av kvalitetskultur lokalt. Her er det også svært viktig å ta vare på den kompetansen som er opparbeidet i UiOs sentre når den nasjonale ordningen legges ned, jf. diskusjonen ovenfor om arenaer for kollegialt samarbeid.

Det er dermed tre tiltak som arbeidsgruppen mener vil kunne ha særlig stor betydning for å motivere ansatte til videre pedagogisk utvikling:

1. Utvikle fagdidaktiske tilbud samt gi plass til dem i det universitetspedagogiske tilbudet, jf også avsnittene om å styrke samarbeidet om programmet for universitetspedagogisk basis-kompetanse.

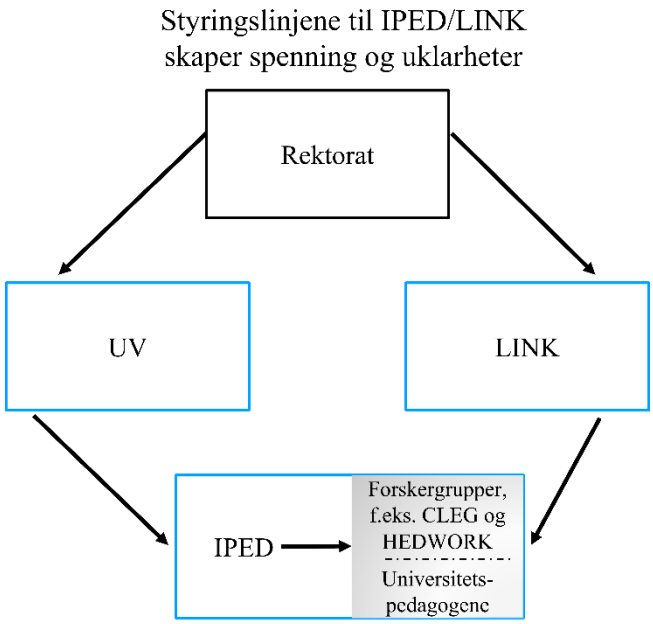
2. Utvikle utdanningsfaglige tilbud med tanke på livslang læring samt ta dette perspektivet inn i diskusjonen om etter- og videreutdanning ved UiO.

3. Prioritere å sette av midler for å stimulere til forskning på egen undervisning og til å stimulere utdanningsfaglig utvikling – både søkbare og ikke-søkbare.

Særskilt om samarbeidet mellom LINK og IPED

I mandatet bes arbeidsgruppen om å vurdere ulike modeller for hvordan UiO kan løse utfordringene som oppstår ved at et antall ansatte ved Institutt for pedagogikk (IPED) har sin undervisningstid lagt til LINK og arbeidet med å levere universitetspedagogiske kurs. Dette inkluderte å tydeliggjøre hva som skaper nåværende uklarheter og vurdere om dagens avtaler er tilstrekkelige og om dagens organisering er den riktige.

Gjennomgangen av dagens situasjon viste at forsøk på å løse ressursutfordringene mellom LINK og IPED har satt søkelys på en del uklarheter og spenninger i ansvarsforholdene mellom enhetene. Arbeidsgruppen vurderer det slik at noen av disse uklarhetene har sitt utspring i selve organiseringen av fagområdet i universitetspedagogikk. De ansatte i stillinger som er delt mellom LINK og IPED får styringssignaler fra flere aktører på UiO, avhengig av om det gjelder utdanningsaktiviteten eller forskningsaktiviteten deres. Som illustrasjonen viser, har både rektoratet, UV og LINK en rolle å spille overfor disse ansatte.

Arbeidsgruppen ser at det finnes ulike modeller for organisering av fagområdet for universitetspedagogikk. Gruppen ønsker imidlertid ikke å gjenåpne diskusjonen om hvorvidt de ansatte i delte stillinger bør overføres i sin helhet til én av enhetene. Gruppen legger til grunn at organiseringen av LINK og det ønskede samarbeidsforholdet mellom LINK og IPED ble grundig vurdert i forbindelse med etableringen av LINK i 2017, og vil derfor ikke foreslå noen grunnleggende endringer av struktur eller organisering på dette feltet.

Arbeidsgruppen ser imidlertid at strukturen forutsetter lederoppmerksomhet på begge enhetene. De ansatte i delte stillinger kan med rimelighet forvente at enhetene er godt omforent og kommuniserer tydelig hvilke målsetninger og forventninger som ligger til henholdsvis utdanningsvirksomheten og forskningsvirksomheten deres. Arbeidsgruppens leder har snakket med alle de involverte enhetene/lederne, og arbeidsgruppens inntrykk er at dette temaet har høyt fokus og høy prioritet hos dem.

Arbeidsgruppen legger til grunn at det er svært viktig at programmet for universitetspedagogisk basiskompetanse er åpent og transparent, og at dette er en av de viktigste snublesteinene for et godt forhold mellom LINK, IPED og fakultetene. Arbeidsgruppen viser her til forslaget ovenfor om en ny samarbeidsarena som handler særskilt om dette programmet. Dersom denne samarbeidsarenaen møtes med velvilje fra alle parter og fungerer godt, legger arbeidsgruppen til grunn at det vil gi langt bedre forutsetninger for å håndtere andre spørsmål som trenger avklaring mellom LINK, IPED og fakultetene.

Konklusjon

Arbeidsgruppen har vært særlig opptatt av å få på plass strukturer som kan bidra til å ivareta helheten i arbeidet med å gi støtte til kvalitet i utdanning, som kan være med på å gi retning til arbeidet og som legger til rette for økt samarbeid. I tillegg bør det legges bedre til rette for brukerinvolvering i de felles tilbudene.

1) Når det gjelder å styrke arenaer for kollegialt samarbeid, foreslår arbeidsgruppen å bygge på eksisterende nettverk, men vurdere strukturen og graden av formalisering på disse. I utgangspunktet mener gruppen at det er behov for en mer formalisert arena for kollegial samhandling mellom LINK og fakultetenes ressursmiljøer enn det vi har i dag. Arenaen bør innrettes slik at den bidrar til samarbeid, erfaringsdeling og spredning av god praksis. Hvordan arenaen ellers best kan innrettes, bør diskuteres.

2) Arbeidsgruppen foreslår at det opprettes et fagråd/programråd for den universitetspedagogiske basiskompetansen som kan legge til rette for medvirkning og transparens i arbeidet med programmet. Rådets mandat, representasjon og forhold til LINKs ledelse kan innrettes slik at de bidrar til å oppnå formålet med rådet. En slik ramme rundt tilbudet vil kunne gi bedre forutsetninger for å håndtere spørsmål som trenger avklaring mellom de samarbeidende enhetene. For å ivareta helheten i det pedagogiske støttetilbudet og sikre at ulike behov fanges opp, bør det etableres kontakt mellom et fagråd/programråd og en eventuell felles formalisert arena for støttemiljøene for kvalitet i utdanning, for eksempel ved at leder for en felles arena for støttemiljøene møter i fagrådet/programrådet, eller omvendt.

3) Jevnlig universitetspedagogisk utvikling er viktig for å opprettholde den høye kvaliteten UiO ønsker og for å bygge en kvalitetskultur rundt utdanning. Gruppen fremhever tre tiltak den mener vil kunne ha særlig stor betydning for å motivere ansatte til videre pedagogisk utvikling:

- Utvikle fagdidaktiske tilbud samt gi plass til dem i det universitetspedagogiske tilbudet.
- Utvikle utdanningsfaglige tilbud med tanke på livslang læring samt ta dette perspektivet inn i diskusjonen om etter- og videreutdanning ved UiO.
- Prioritere å sette av midler, både søkbare og ikke-søkbare, for å stimulere til forskning på egen undervisning og til å stimulere utdanningsfaglig utvikling.

Vedlegg

Arbeidsgruppens oppdrag og tidsplan